

Exposició El català? És *chévere*!

الكطالانية لغة مشتركة
shared language
[akatalaniyet tutlayt ax ismann
Catalana ca limbã comunã
الكطالانية لغة
común 加泰罗尼亚语：我们共同的语言。
Catalán ukasti taqinina arupawa sapxiwa
language El català, llengua comun
ix ismann Catalan, huk similla
الكطالانية لغة ما
我们共同的语言。
te ñeë El catalán, lengua común
ismann كاتلان - هم سبب کی زبان
italán, lingua común
hared language Le catalan, langue co
imbã comunã
Catalan, huk similla

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA

Unitat
didàctica

كاتلان - هم سبب کی زبان
Katalan, opavavete ñeë
an, langue comune
El catalán, lengua común
na ca limbã comunã Catalan, s
O catalán, lingua común
加泰罗尼亚语：我们共同的语言。
lengua comuna مشتركة
El catalán, lengua
Le catalan, langue comi
Catalan, shared lar
in, lingua común Takatalaniyet tutlayt i
an, langue comune
n, opavavete ñeë شتركة
加泰罗尼亚语：
Katalan, opavave
Takatalaniyet tutlayt ax
asti taqinina arupawa sapxiwa O ca
كاتلان - هم سبب کی زبان Catalan, s
Catalana ca l

Introducció

Objectius de l'exposició

- 1) Fomentar l'ús social del català com a llengua comuna de comunicació i cohesió social.
- 2) Adonar-se de la diversitat lingüística de casa nostra i facilitar a les persones que hi arriben —principalment, als d'origen llatinoamericà— l'adopció de la llengua catalana. A la vegada, reconèixer l'esforç i la implicació que això suposa.
- 3) Fer visible la riquesa que significa els parlants de noves llengües en la nostra societat, i, molt especialment, la d'aquells que provenen, amb les seves llengües pròpies, de llatinoamèrica.
- 4) Mostrar la riquesa de l'intercanvi cultural entre persones amb orígens diferents.

Estructura de l'exposició

L'exposició consta de 13 plafons impresos digitalment sobre lona de 1'65 m. d'alçada x 1 m. d'amplada. Temps aproximat de visita 30'.

Amb la col·laboració de:

Idees central de l'exposició

L'exposició “El català? És chévere!” s'adreça, principalment, a la població catalana d'origen llatinoamericà però també a la societat d'acollida.

L'exposició té com a objectiu apropar el català a les persones que, procedents dels diferents països de Llatinoamèrica, s'han establert, durant els darrers anys, en algun dels territoris de parla catalana. A la vegada, també té l'objectiu de sensibilitzar a la població d'acollida sobre la riquesa que representa tota aquesta incorporació de noves llengües i cultures per a la nostra societat.

Per això, per posar en valor aquesta dimensió de riquesa que també aporten els nouvinguts i l'arribada de les seves llengües, el contingut de l'exposició és consultable en 5 idiomes. A més del català, hi ha la presència de les principals llengües de les persones d'origen llatinoamericà: el castellà, el quítxua, l'aimara i el guaraní.

A través del seu recorregut, l'exposició explica, de manera gràfica i entenedora, alguns aspectes de la llengua catalana més rellevants, sobretot, a ulls d'aquells que encara no la parlen però que en perceben la seva importància. En aquest sentit, s'inclouen tot tipus d'apunts sociolingüístics que ajuda a ubicar el català com a llengua pròpia dels territoris de llengua catalana i com a llengua mitjana —en volum de parlants— dins del context europeu i mundial. El punt d'arribada mostra, finalment, els avantatges que obtenen totes aquelles persones que l'adopten, independentment del seu origen, també, lingüístic.

En definitiva, el que hi ha al darrera d'aquesta exposició és la voluntat de fer visible que la llengua catalana ha d'esdevenir l'eix vertebrador de la diversitat cultural i lingüística que hi ha a casa nostra, una diversitat que cal ser alhora potenciada com a factor de progrés i enriquiment cultural. Perquè, adoptar el català, genera oportunitats socials als seus parlants i perquè promou una gestió lingüística sostenible amb la diversitat lingüística mundial.

Amb la col·laboració de:

Unitat didàctica

El que pretenem amb aquesta unitat didàctica és facilitar que els visitants de l'exposició disposin d'un argumentari ben travat que els sensibilitzi de la importància d'utilitzar una llengua o una altra llengua en la seva vida quotidiana i que tinguin habilitats per saber-ho gestionar.

A més a més, procurarem que aquesta sensibilització es tradueixi en una presa de consciència i habilitats per dur a terme una gestió lingüística eficaç, cohesionadora i responsable.

A qui s'adreça?

La unitat didàctica s'adreça als cursos del primer cicle d'ESO (alumnat de 1r i 2n d'ESO).

Competències bàsiques que es treballen

Les competències bàsiques que es treballaran i que assumirà l'alumnat seran:

- a. Entendre els trets lingüístics bàsics de les societats actuals, la creixent pluralitat i el seu caràcter evolutiu.
- b. Comprendre l'aportació que les diferents llengües han fet a l'evolució i progrés de la llengua i cultures catalanes.
- c. Mostrar un sentiment de ciutadania global compatible amb la identitat local.
- d. Mostrar un comportament coherent amb els valors democràtics.
- e. Saber posar-se al lloc dels altres i comprendre el seu punt de vista.
- f. Actuar amb criteri propi mantenint una actitud constructiva, solidària i responsable.

Amb la col·laboració de:

Les activitats que proposem treballar

L'exposició està dividida, conceptualment, en tres grans blocs, cada un dels quals ens remet a uns arguments concrets. Això facilita que la unitat didàctica es pugui centrar, o bé en cada un d'aquests tres blocs o bé tenir-los tots en compte com un sol tot. Això ens ha de permetre, si el grup és prou gran, realitzar les activitats en grups de 3 – 5 persones. Segons les dimensions del grup, cada subgrup es pot centrar en un aspecte concret i al final fer una posada en comú i fer realitzar un debat general.

A continuació, descriurem quins són aquest tres blocs i facilitarem les qüestions i idees de reflexió que incorpora cadascun.

Amb la col·laboració de:

Els blocs i les reflexions

A) L'exposició s'obre amb 1 plafó introductorí que ha anat a càrrec del jugador d'hoquei sobre patins José Luis "Negro" Páez, que ha estat diverses vegades campió del món i d'Europa amb la selecció argentina, el FC Barcelona i el Reus Deportiu.

Els temes de reflexió que suggerim per a aquest primer plafó, són:

- Què ens suggereix el títol de l'exposició?
- Coneixes a la persona que surt al primer plafó (en cas que no, en parlem). D'on diries que és? Què en saps de la població estrangera resident a Catalunya? Tens relació esporàdica o habitual amb persones estrangeres?
- Com et sembla que és la població actual que conviu a Catalunya? Creus que hi ha molts o bé pocs estrangers? Que en saps de la seva procedència?

Amb la col·laboració de:

Unitat didàctica Exposició “El català? És chévere!”

C) L'exposició s'acaba amb 6 plafons que mostren els avantatges que suposa adoptar el català. Les persones que visitin l'exposició coneixeran, d'aquesta manera, les potencialitats de la llengua catalana, la capacitat que té de generar oportunitats i, en definitiva, el seu paper inclusiu.

Els temes de reflexió que suggerim per a aquests darrers plafons, són:

- Creus que aprendre llengües obre portes i ofereix possibilitats de caràcter laboral?
- En que creus que pot ajudar en d'altres aspectes de la vida social. Fes una llista dels avantatges que aporta conèixer la llengua.

The image shows six panels from an exhibition, each with a photograph and text in both Catalan and Spanish. The panels are:

- Panel 1:** Photo of two men shaking hands. Title: "Et pot ajudar a millorar laboralment" (It can help you improve your work). Spanish: "Amb el català pots accedir a feines en què és necessari parlar-lo i entendre'l. Si tens un negoci propi, saber el català et permetrà donar un millor servei als clients, perquè aquells que més els fa de poder ser assistits en la seva llengua."
 - Catalan:** Et pot ajudar a millorar el teu treball.
 - Spanish:** Conocer el catalán puede ayudarte a acceder a trabajos en los que es necesario hablarlo y entenderlo. Si tienes un negocio propio, saber el catalán te permitirá dar un mejor servicio a los clientes, porque aquellos que más les gusta poder ser atendidos en su propia lengua.
- Panel 2:** Photo of a man and a woman in a shop. Title: "Necessites el català per obrir un negoci" (You need Catalan to open a business). Spanish: "La llengua catalana és una eina molt útil per obrir un negoci i per aconseguir més clients."
 - Catalan:** Necessites el català per obrir un negoci.
 - Spanish:** Necesitas el catalán para abrir un negocio.
- Panel 3:** Photo of a woman and a child reading. Title: "Et servirà per estudiar o per ajudar els teus fills i les teves filles a l'escola" (It will serve you to study or to help your children at school). Spanish: "El català és la llengua normalment emprada com a vehícle i d'aprenentatge en l'ensenyament. Per això, és utilitzada a les escoles, als instituts i a les universitats."
 - Catalan:** Et servirà per estudiar o per ajudar als teus fills i a les teves filles a l'escola.
 - Spanish:** El catalán es la lengua normalmente empleada como a vehículo i d'aprenentatge en l'ensenyament. Per això, es utilitza a les escoles, als instituts i a les universitats.
- Panel 4:** Photo of a woman talking on a phone. Title: "Et serà útil per accedir a recursos i a serveis diversos" (It will be useful for you to access resources and various services). Spanish: "Amb el català tens accés a qualsevol tipus d'informació i, per tant, et pots assabentar de tot allò que passa i te fa al teu municipi i altres àrees locals."
 - Catalan:** Et serà útil per accedir a recursos i a serveis diversos.
 - Spanish:** Conocer el catalán te será útil para acceder a recursos y a servicios diversos.
- Panel 5:** Photo of two women at a desk. Title: "El català et facilita la relació amb les administracions públiques" (Catalan facilitates your relationship with public administrations). Spanish: "El català és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques (Estat, Governació, Generalitat, i, a més, tot que s'organitza a veïns i veïnes)."
 - Catalan:** El català et facilita la relació amb les administracions públiques.
 - Spanish:** El catalán te facilita la relación con las administraciones públicas.
- Panel 6:** Photo of a group of people dancing. Title: "Et permet ampliar la xarxa d'amistats i de relacions socials" (It allows you to expand your social network). Spanish: "El català és una bona eina de promoció social, perquè t'ajuda a connectar amb més gent i a construir i mantenir el lloc on vius. La gent valora molt que parli el català, i et garanteix la seva companyia a tota la vida."
 - Catalan:** Et permet ampliar la xarxa d'amistats i de relacions socials.
 - Spanish:** El catalán es una buena herramienta de promoción social, porque t'ajuda a conectar con más gente y a construir i mantener el lugar en el que vives. La gente valora mucho que hables el catalán, y te garantiza su compañía a toda la vida.

Amb la col·laboració de:

Elements que poden ajudar a la reflexió

El professorat que dinamitzi aquesta unitat didàctica, tindrà a disposició un argumentari i uns recursos previs que els ha de facilitar i familiaritzar-se amb els elements que, posteriorment, vertebraran l'activitat.

Glossari de conceptes per al professorat

El significat d'aquests conceptes ajudarà els alumnes a veure el propi comportament lingüístic amb uns altres ulls i repensar molts tòpics i hàbits que el condicionen.

Llengua comuna: La llengua comuna d'una determinada societat és la que aquesta societat comparteix en l'ús públic (no en la vida privada). És la llengua que-independentment de la llengua que parla cadascú- el conjunt de la societat pren com a llengua de referència amb la qual es comuniquen i s'interrelacionen.

Llengua de cohesió social: Es limita a ser una llengua que parlen la totalitat o la gran majoria dels habitants d'una societat i que permet la intercomprensió en les relacions socials.

Gestió lingüística: Qualsevol parlant que parla més d'una llengua les gestiona, en gestiona el seu ús en decidir (conscientment o inconscientment) les circumstàncies i els moments en els quals les parla. Aquesta gestió esdevé primordial a l'hora d'ajudar a establir i a consolidar la llengua comuna de la societat on viu.

Abandonament de la llengua: És un hàbit lingüístic que consisteix a passar-se d'una llengua a una altra llengua en usos socials quan no hi ha motius reals que justifiquin aquest fet. Sovint, el parlant motivarà aquesta pràctica a través d'arguments o motius que són, en la majoria de casos, de caire subjectiu i que responen a prejudicis i tòpics dels quals no som conscients. Però en realitat no hi ha elements empírics que ho avalin, com ara, la impossibilitat d'intercomprensió entre els parlants.

Canvi de llengua: És un ús lingüístic que consisteix a canviar d'una llengua a una altra en usos socials quan és imprescindible perquè l'interlocutor t'entengui.

Amb la col·laboració de:

Unitat didàctica Exposició “El català? És chévere!”

Recursos pràctics:

Enllacem al web de la Plataforma per la Llengua on s’hi recullen tots el recursos que hem anat publicant i que poden ser útils per tal de completar la unitat didàctica:

<https://www.plataforma-llengua.cat/publicacions>

Criteris d’avaluació:

Els criteris d’avaluació que es seguiran els desenvoluparan els propis professors. De manera que, un cop desenvolupada la unitat didàctica i ja des de l’aula, es respondrà un breu qüestionari que incorporarà els elements i les idees vertebradores de l’activitat.

Amb la col·laboració de:

